



RAILTHEATER AMSTERDAM

**p r o g r a m m a
s e i z o e n 2 0 2 3 - 2 0 2 4**



september-december 2 0 2 3

ONZE VOORPAGINA.

2023 is het jaar waarin de eerste InterCityNieuweGeneratie treinstellen van NS met geruime vertraging dan toch eindelijk in de normale dienst konden worden ingezet. De stellen die geschikt zijn voor de BeNeLuxdienst begonnen nu ook aan hun testbedrijf. Tom Tand legde op 23 augustus 2023 dit beeld vast van de NS 3303, een van de ICNG's die tevens geschikt is voor dienst op het Belgische 3000 Volt net en is beschilderd in de nieuwe NS-huisstijl.

RAILTHEATER AMSTERDAM.

Zaal: Slotermeerschool, Burgemeester Fockstraat 85, Amsterdam-Slotermeer

Aanvang alle avonden: 20:00 uur

Einde voorstellingen: circa 22:30 uur

Zaal open: 19:40 uur

Toegangsprijs: € 4,50 per persoon

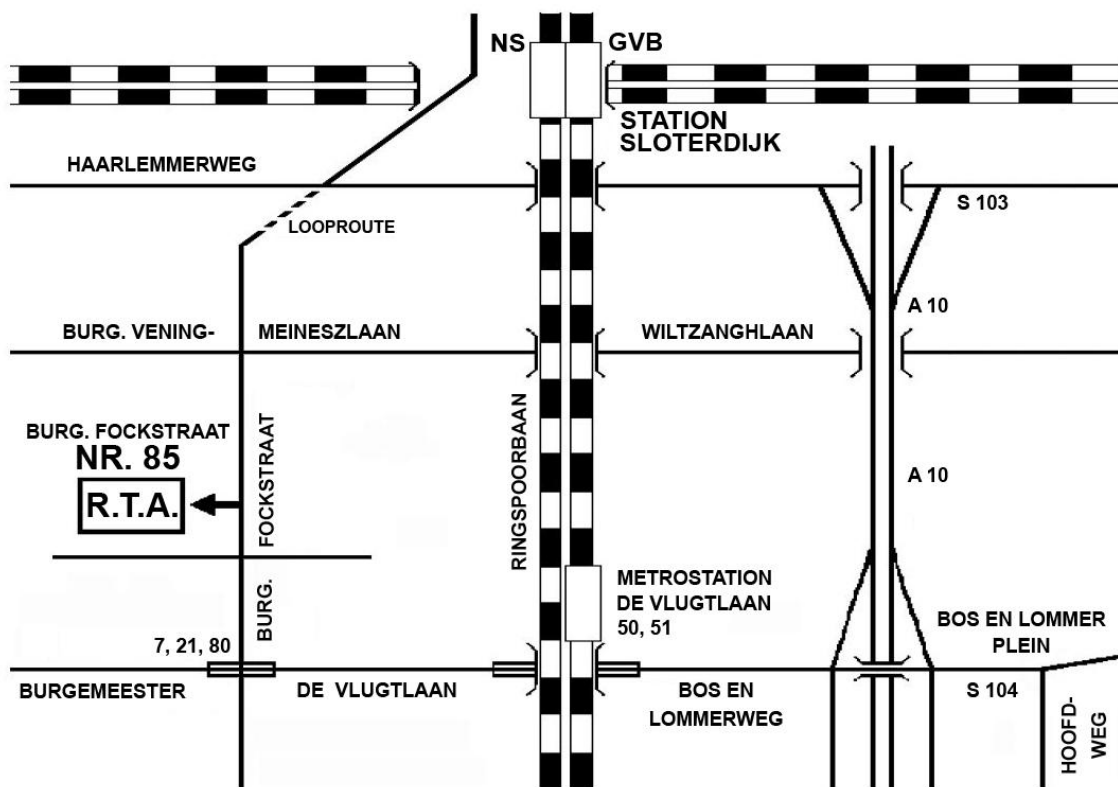
Te bereiken per:

trein: Station Amsterdam-Sloterdijk en ± 800 meter lopen in zuidelijke richting

metro: GVB ringlijnen 50 en 51, station De Vlugtlaan, vervolgens ± 600 meter lopen in westelijke richting, of 1 halte per tram/bus en ± 200 meter lopen

tram/bus: GVB tram 7 en bus 21 of CXXN bus 80 naar halte Burgemeester Fockstraat

auto: Vanaf ringweg A10 via afslag S104 richting Slotermeer en na ± 800 meter bij de verkeerslichten rechts af
In de omgeving van de RTA-zaal kan na 19.00 uur gratis worden geparkeerd



RAILTHEATER AMSTERDAM.

Met het begin van de herfst starten wij ook weer met onze voorstellingen in de 'RTA-zaal'. Vanaf 21 september zijn in een veertiendaags ritme tot en met 14 december 2023 een zevental avonden geprogrammeerd. Hierin komen weer vele spoor- en tramonderwerpen uit binnen- en buitenland aan bod.

In het eerste volledige seizoen na corona mochten wij rekenen op een trouwe groep bezoekers die regelmatig aanwezig was, waarvoor dank. Hopelijk mogen wij hen ook nu weer begroeten. Mocht u daar niet bij zijn geweest, dan zijn er ook voor u nieuwe kansen om weer eens in het Railtheater te komen kijken. In het aanbod is er vast ook wel iets voor u bij.

Zolang er voldoende belangstelling voor onze voorstellingen wordt getoond, gaan wij dus door met de bevordering van de belangstelling voor het railvervoer, door het op regelmatige tijden verzorgen van audiovisuele presentaties voor spoor- en trambelangstellenden.

Hopelijk mogen wij ook u (weer) regelmatig welkom heten op onze avonden.

Tot spoedig ziens in het RAILTHEATER AMSTERDAM.

donderdag 21 september 2023

UIT AAD DE WOLF'S RTV-FILMARCHIEF.

Wij starten het nieuwe 54^e seizoen van het Railtheater Amsterdam met beelden gemaakt door de man waarmee wij vanaf 1970 wel vaker zijn begonnen, te weten Aad de Wolf. Vanavond kunt u kijken naar de twee eerder aangekondigde films die wij in januari j.l. door technische problemen toen niet aan u konden laten zien en een viertal films die recent door Ton Pruisen beschikbaar werden gemaakt voor digitale presentatie.

Wij gaan daarbij terug in de tijd naar de periode van 1967 tot 1974 en zien historische spoor- en trambeelden opgenomen in eigen land, in België, de 2 Duitslanden, Oostenrijk en Polen.

Op de rails langs Rijn en Moezel. Spoorwegen in het gebied tussen Keulen, Koblenz en Trier. Vooral veel DB stoom met Baureihe 001, 023, 044, 050, 055, 086 en 094 (1968/70);

Spoor en tram als hobby. Een voorlichtingsfilm over spoor en tram als vrijetijdsbesteding (1970). Daarin o.a.: Smalspoor in de Katwijkse duinen; Ned. Tram Museum Weert, HTM museumtrams, DEV Bruchhausen-Vilsen, Erzbergbahn Oostenrijk, Railtheater Voorburg.

Wereld op Rails 1967. RTV spoor en tram jaaroverzicht met o.a.: HTM: omleidingen, huwelijk Prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven, 750-ers naar de sloop, museumtrams in dienst, botsing; RET: 1^e fase netwijziging, grote rondrit STERN; Oost-Duitsland: trams Dresden, Rüdersdorf, smalspoor; tram Koblenz; Toeristische tram van de Aisne.

Railvervoer in Oost-Duitsland. Opnames uit de tramsteden Cottbus, Karl-Marx-Stadt (Chemnitz) en Leipzig; Station en lokdepot Bautzen; Smalspoorstoom bij de Spreewaldbahn (Cottbus-Straupitz) en de Waldeisenbahn Bad Muskau (1969).

Wereld op Rails 1971. RTV spoor en tram jaaroverzicht met o.a.: 40 jaar NVBS: museumtrams GVB en RET, grote stoomrit vanuit Amsterdam met 011; Tram Gent van oud naar nieuw; Den Haag-Centraal in bouw; HTM lijn 6 verlengd; DB elektrificatie.

Wereld op Rails 1974. RTV spoor en tram jaaroverzicht met o.a.: DB modernisering, stoom op zijn retour; NS 3737 bij museumlijn Tilburg-Turnhout; HTM verlenging lijn 9; Brussel oud en nieuw; Stoomtram Hoorn-Medemblik; Afscheid tram van Aken; GVB 13 verlengd naar Geuzenveld; RET metro verlengd naar Hoogvliet.

Kom vanavond kijken naar deze unieke historische spoor- en trambeelden van 49 tot 56 jaar geleden, met authentiek geluid en het vertrouwde markante commentaar van de maker van deze films: Aad de Wolf !

Een digitaal programma gepresenteerd door het Railtheater Amsterdam.



RET, STERN-rit, R'dam Noordereiland, 1967



DB 011, NVBS-jubileumexpress, 11-09-1971

donderdag 5 oktober 2023

TRAMS IN NEDERLAND EN BELGIË VAN 1963 TOT 1967.

Een afwisselend programma met een gemixte presentatie van de trambedrijven uit het gegeven tijdvenster. Het is geen echte behandeling per bedrijf maar vooral in België gaat het om beelden die tijdens fietstochten zijn gemaakt. Wel gebundeld per stad of bedrijf maar afwisselend gepresenteerd en niet bijvoorbeeld van noord naar zuid zoals hieronder verzameld.

We gaan kijken in of bij:

Nederland: Amsterdam-GVB, Den-Haag-HTM, Rotterdam-RET en Rotterdam-RTM;
België: Antwerpen-MIVA en Antwerpen-NMVB, Gent-MIVG, Brussel-MIVB en Brussel-NMVB, NMVB-Kustlijn, NMVB-stoomtrams Poulsoer-Sprimont en Warsage-Trembleur, Charleroi-STIC en NMVB-Hainaut, NMVB-Groep Mons, enkele opnamen uit Verviers en Luik, Valenciennes-CEN, Lille (Rijsel)-CGIT en ELRT.

Het geheel gepresenteerd met eigen foto-opnamen van Karel Hoorn.



Amsterdam, GVB 565 (1), 26-05-1964



Antwerpen, NMVB 9745+19558 (50), 10-03-1966

donderdag 19 oktober 2023

STOMEND VAN BUURLAND NAAR THUISLAND.

Vanavond gaan we terug in de tijd met 8 mm geluidfilms uit de nalatenschap van de bekende stoomcineast Paul Rozendaal. Begeleid door zijn herkenbare stem en deskundig commentaar zien wij een gevarieerde verzameling stoomonderwerpen uit vijf landen.

Belgisch Erfgoed in Staal. Deze film laat een tweetal ritten zien die zijn gehouden tijdens het 150-jarig jubileum van de Belgische spoorwegen in 1985. We zien eerst een rit tussen Verviers en Spa met stoomloc 29.013, de Amerikaanse loc uit de 40-er jaren, en daarna een rit tussen Gent en Deinze met de trots van de Belgische industrie uit de 30-er jaren, de stroomlijnlocomotief type Atlantic nummer 12.004.

Adieu 23-ers. Gebouwd rond 1955, waren het geslaagde stoomlocs, maar hun loopbaan bij de DB was al ten einde na 20 jaar. In deze film uit 1975 zien wij dan ook diverse beelden van de laatste inzet in de dienst van de serie 23 in West-Duitsland; het werkgebied was toen vooral in het zuiden. In het bijzonder zien wij beelden van een afscheidsrit rond Lauda met de 23023 als trekkracht. Deze machine zou een jaar later al in Rotterdam bij de SSN zijn, waar zij alweer meer dan twee keer zo lang in dienst is als bij de DB.

Een Winterdag op de Erzbergbahn. De Erzbergbahn, waarmee het ijzererts uit de mijn van de Erzberg in Oostenrijk werd afgevoerd, is vaak gefilmd in de zomer, maar deze film uit de winter van 1977 geeft een extra dimensie met veel sneeuw, een bleke winterzon en extra veel stoom. We zien het depot van Vordernberg, de moeizame klim van de lege trein naar de Erzberg, het laden van de ertswagons op de Erzberg zelf en de retourrit van de volle trein, klimmend naar Präbichl en dan afdalend naar het eindpunt Vordernberg.

Česke Rail. Een film over de viering van het spoorwegjubileum in Tsjecho-Slowakije in 1989. We zien diverse speciale ritten, vooral in het zuiden rond Brno in Moravië en in het noorden naar Liberec in Bohemen. Stomend door fraaie landschappen, zien we diverse loctypes voorbij komen: de bekende sneltreinlocs series 498 en 475, de tenderlocs type 'Blauwe Papegaai' maar ook goederenlocs van Tsjechische makelij en oudere machines van Oostenrijkse oorsprong.

Op Kaapse Sporen. We zijn in de Kaapprovincie in Zuid Afrika en gaan via de onherbergzame steppen in het binnenland de spoorlijn volgen van Oudtshoorn naar George in het zuiden over de Montagu Pass, waar grote 200 tons Garratt locomotieven van Beyer Peacock klimmend en puffend goederentreinen trekken over de kronkelende spoorlijn. Daarna gaan wij vanuit George de spoorlijn volgen naar Knysna. Deze lijn voert door een heel ander en groen gebied langs de Indische oceaan o.a. over fraaie bruggen en zien wij de lichtere stoomlocs serie 24 als trekkracht. Ook het natuurschoon en het dierenleven in beide gebieden komen aan bod in deze film uit 1980.

Presentatie: Railtheater Amsterdam.

donderdag 2 november 2023

ITALIË - NEDERLAND – DUITSLAND – ZWITSERLAND – OOSTENRIJK.

Deze landen gaan wij vanavond per smalfilm bezoeken.

Ferrovía Genova-Casella (Italia)

Een fraaie locaalspoorlijn met elektrische tractie die vanuit de bergen – het stadje Casella – naar de havenstad Genua (Genova) rijdt.

Diesels in de Achterhoek.

Een rondreis van Ruurlo naar Ruurlo, over Zutphen, Arnhem en Winterswijk in 1996 (diesel 2 en 3).

Naar de Brocken.

Vlak na de heropening van het Brockentraject vanuit Wernigerode over Drei Annen Hohne en Schierke naar de Brocken. De bossen zijn nog intact en de trein rijdt door dicht naaldwoud tot de boomgrens; tegenwoordig is veel van het aangeplante dennenbos verdwenen als gevolg van een kever en is er kaalslag te bespeuren (1999).

Winter in Zwitserland.

Graubünden, veel wintersfeer op de Furka Oberalpbahn en de Rhätische Bahn, ook een rit met een Krokodil staat op het programma (1991).

Steyrtalbahn.

De Steyrtalbahn in Oostenrijk was in 1978 nog helemaal in bedrijf en had nog een echt stoomsfeertje met de bekende locs serie U (298), de goederentrein naar Klaus en natuurlijk met het meerijden op de locs, de muziek van Solution past er helemaal bij.

Een 8-mm programma met films gemaakt en gepresenteerd door Raymond Naber.

donderdag 16 november 2023

AMSTELFILM PRESENTEERT.

Een zestal smalfilms uit de grote collectie van Remy van Amstel zorgen vanavond voor een zeer gevarieerd programma.

Stoom & Spoor & Tram. In 1969 en 1972 bezoeken wij Hoorn op dagen dat er naast de SHM-stoomtrams ook diverse stoomwalsen present waren.

In 1973 is een SHM-tram actief op de toenmalige goederenlijn Groningen-Drachten.

De Hoogovenexcursietrein rijdt een rit van Zaandam via Hoorn naar Medemblik.

Op de miljoenenlijn zien wij DE-1 en DE-2 tussen Valkenburg en Kerkrade (1970/1987).

In Den Haag zijn museumtrams actief bij diverse evenementen.

Dwars door België. In 1962 opent langs de tramlijn Brussel-Ninove het trammuseum in de stelplaats Schepdaal.

In 1983 eindigde de reguliere dienst op NMVB tramlijn 92 Anderlues-Thuin.

De kustlijn Knokke-Oostende-De Panne heeft alle opheffingsstormen doorstaan. In de jaren '80 werd de infrastructuur vernieuwd en kwamen moderne gelede trams op de baan.

Britse Rails. In 1961 ging een NVBS-gezelschap naar Groot-Brittannië.

Via het grote metronet van Londen ging men naar Wales met het smalspoor van de Tallyllyn en Festiniog Railway.

De tram van Blackpool was lang het laatste Britse trambedrijf. Vandaar werd overgevaren naar het onafhankelijke eiland Man midden in de Ierse Zee. Hier heeft de tijd stilgestaan met paardentram, stoomtrein en elektrisch trammaterieel van vóór 1906.

Spoorzoeken op de Veluwe. In 1996 keerde de tram terug in Arnhem, namelijk in het Openluchtmuseum.

Een bezoek aan Terug naar Toen in 2001 toont beelden van een frequente dienst bij de Veluwsche Stoomtrein Maatschappij tussen Apeldoorn en Dieren.

Glacier Express. Het kanton Graubünden in het Zuidoosten van Zwitserland kent een groot 1000 mm spoorwegnet. Vanuit de hoofdstad Chur klimmen wij in 2003 naar de op 1800 meter gelegen wintersportplaats Arosa. In de zomer van 2005 werd het 75 jarig bestaan van de Glacier Express tussen Zermatt en St. Moritz gevierd. In Disentis vindt de overgang en lokwissel plaats van de Rhätische Bahn naar de Furka-Oberalp Bahn.

Tramaway III. Tot besluit een film met opnamen uit de jaren 1971/1996.

In het noordoosten van China reed tot 1990 de tram van Harbin met kleine oude trammetjes. In Tallinn, de hoofdstad van Estland, zien wij oude Gotha's en nieuwe Tatra KT4-en. Via de tram van München en de tandradwagens van de Zugspitzbahn gaan wij naar 1950 meter hoogte.

Aan de andere kant van de Alpen bereiken wij Innsbruck, de hoofdstad van Tirol, met stadstrams, de lijn naar Solbad Hall en de StubaitalBahn naar Fulpmes.

Iets oostelijker ligt Jenbach, het startpunt van de Achenseebahn en ZillertalBahn.

Presentatie: Railtheater Amsterdam.

donderdag 30 november 2023

DEUTSCHE BUNDESBahn VAN KLASSIEK NAAR MODERN – DEEL 2.

De BR 103 waar deel 1 van dit tweeluik (dat u november 2022 in het R.T.A. heeft kunnen zien) mee eindigde, bijt vanavond het spits af in dit 2^e deel van deze Duitse rondreis. We volgen wederom het nooit stoppende proces van vernieuwing en modernisering en dat zorgt weer voor een enorme variatie in lokomotieven en treinstellen.

Een kleine greep uit de inhoud:

De diesellstellen van de BR 627 en 628 vormen een schril contrast met de voorloper van de hoge snelheidsgeneratie, de BR 403. Vanaf 1991 gingen de ICE's het intercityverkeer domineren.

Bij de elokken deden de BR 111, 120, 151 en 181 hun intrede. De S-Bahnnetten rondom de grote steden kwamen tot stand of werden uitgebreid en nieuwe series metro-achtige treinstellen deden hun intrede.

De val van de muur in 1989 betekende een invasie aan DDR materieel in de oude Bundesländer.

Het fenomeen "Marktwerking" zorgde voor een ware revolutie in de spoorwegwereld. Particuliere vervoerders verschenen in het goederen- en reizigersverkeer en zorgden, dikwijls nog met elokken van oudere series, voor een bonte kleurenpracht op de rails. De inzet van meerspanningmaterieel zorgde in het internationale verkeer voor tijdsbesparende grensovergangen waarvan o.a. de Vectron elok een goed voorbeeld is. Sinds de eeuwwisseling is de instroom van nieuw materieel echter niet meer te stoppen.

Het voert te ver hier alles te vermelden, maar ruim 125 verschillende series zullen de revue passeren. Het jaar 2020 werd aangehouden als slot van dit veelomvattende onderwerp dat vanzelfsprekend nooit compleet kan zijn maar waarin naast al dat railgeweld nog wel wat ruimte was voor wat andere plaatjes rondom het railgebeuren.

Een foto-presentatie door Bert van der Kruk.



Lübeck, 1979



194 121 en 103 228 te Geislingen West, 1978

donderdag 14 december 2023

KOM OVER DE BRUG - BRUGGEN IN HET AMSTERDAMSE TRAMNET.

Onze laatste avond van het jaar staat weer in het teken van Amsterdam en deze keer met een speciaal onderwerp: trams op bruggen.

Van de vele bruggen en viaducten zijn er zo'n 125 stuks waar trams over rijden. Daarvan gaan wij vanavond het overgrote deel bekijken.

Wij verkennen de stad systematisch en beginnen rondom het Stationsplein. Daarna volgen wij van west naar oost de uitvalsroutes door de oude stad tot en met de Singelgracht.

Na de jongste uitvalsroute naar IJburg is het de beurt aan de Binnenring, de Buitenring en de 19^e- en 20^e-eeuwse wijken.

Wij besluiten deze avond met de lijnen naar Amstelveen van het GVB en de Elektrische Museumtramlijn.

Veel van deze bruggen zijn bijzonder of monumentaal, zoals brug nummer 1 (beter bekend als het Muntplein), de Blauwbrug, de Nieuwe Amstelbrug en de Hoge Sluis.

Een modern opvallend exemplaar is de Ennëus Heermabrug in de route van lijn 26.

Bijzonder zijn ook de tramsporen op de drie bruggen in de Roetersstraat, met hun zowel horizontale als verticale bogen. Dit fenomeen is voor de ontwerpers van nieuw trammaterieel altijd een uitdaging. Deze route is onontbeerlijk tijdens omleidingen en wordt ook vaak bereden tijdens tramexcursies. Veel bruggen worden van meerdere kanten belicht en er is ook aandacht voor het straatbeeld. Enkele bruggen kennen nu geen tramverkeer meer of zijn zelfs verdwenen.

Door middel van de foto's in deze gevarieerde presentatie van Tom Tand, die zijn gemaakt tussen 1970 en heden, krijgt u een goed beeld van het trammaterieel, dat in deze periode op de rails te zien was en is. Museumtrams houden de herinnering aan oude tijden levend.

U ziet niet alleen Amsterdams materieel, maar ook diverse tijdelijke gasten, waaronder motorrijtuig GETA 76 uit het Openluchtmuseum in Arnhem, buitenlandse trams uit Bremen, Brussel, Duisburg, Magdeburg, Potsdam en het proefexemplaar van de Combino van Siemens. Veel materieel, lijnummers en routes zijn inmiddels geschiedenis.



Brug nr 1, Muntplein, autoloze zondag, 18-11-1973 Nwe Amstelbrug, Bremense gasttram, 12-05-1993

DIGITAAL RAILTHEATER.

Mocht u niet in staat zijn om fysiek onze voorstellingen in Amsterdam-Slotermeer bij te wonen, dan is er altijd nog de mogelijkheid om on-line te kijken naar de diverse railproducties die wij sinds augustus 2020 digitaal op internet zijn gaan aanbieden.

In het archief van het Digitale Railtheater, dat u kunt vinden via onze website www.railtheater.nl, ziet u het overzicht van de beschikbare films en de betreffende links om die gratis te kunnen bekijken via YouTube.

R.T.A. CONTACT / INFORMATIE.

Per e-mail: railtheater@hetnet.nl

Dit programmablاد en alle actuele informatie vindt u steeds weer online op onze website www.railtheater.nl
